

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. liepos 19 d.*

„Vidaus rinka — Direktyva 98/34/EB — Techniniai standartai ir reglamentai — Informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarka — Mažų laimėjimų lošimo automatai — Draudimas keisti, pratęsti ir išduoti veiklos leidimus — Sąvoka „techninis reglamentas“

Sujungtose bylose C-213/11, C-214/11 ir C-217/11

dėl *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku* (Lenkija) 2010 m. lapkričio 16 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismas gavo 2011 m. gegužės 9 ir 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Fortuna sp. z o.o. (C-213/11),

Grand sp. z o.o. (C-214/11),

Forta sp. z o.o. (C-217/11)

prieš

Dyrektor Izby Celnej w Gdyni

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (pranešėjas) ir D. Šváby,

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorė K. Sztranc-Sławiczek, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. kovo 22 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Fortuna sp. z o.o.*, *Grand sp. z o.o.* ir *Fortas sp. z o.o.*, atstovaujamų advokat K. Budnik,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos M. Szpunar, B. Majczyna ir D. Lutostańska,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos L. Van den Broeck ir M. Jacobs, padedamų *advocaten* P. Vlaemminck ir R. Verbeke,
- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes ir A. P. Barros,

* Proceso kalba: lenkų.

— Europos Komisijos, atstovaujamos G. Zavvos ir K. Herrmann,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarką (OL L 204, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337), iš dalies pakeistos 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/96/EB (OL L 363, p. 81, toliau – Direktyva 98/34), 1 straipsnio 11 punkto aiškinimu.
- 2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant *Fortuna sp. z o.o.* (toliau – *Fortuna*), *Grand sp. z o.o.* (toliau – *Grand*) ir *Forta sp. z o.o.* (toliau – *Forta*) bei *Dyrektor Izby Celnej w Gdyni* (Gdynės muitinės direktorius, toliau – DICG) ginčą dėl pastarojo atsisakymo konkrečiu atveju pakeisti, pratęsti ar išduoti leidimus organizuoti ir vykdyti lošimus mažų laimėjimų automatais.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 98/34 1 straipsnio 1–5 ir 11 punktuose nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos sąvokos turi šią reikšmę:

- 1) „gaminys“ – bet kuris pramonės gaminys, taip pat žemės ūkio ir žuvininkystės produktas;
- 2) „paslauga“ – yra bet kuri informacinės visuomenės paslauga, t. y. paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmenišku paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga;
- 3) „techninė specifikacija“ – dokumente pateikti reikalavimai tokioms gaminio charakteristikoms kaip kokybės lygiai, darbiniai parametrai, sauga ar matmenys, taip pat reikalavimai parduodamo gaminio pavadinimui, terminijai, simboliams, bandymams ir bandymų metodams, pakavimui, žymėjimui ar ženklinimui etiketėmis ir atitikties įvertinimo procedūroms;

<...>

- 4) „kiti reikalavimai“ – gaminiui keliami kiti nei techninė specifikacija reikalavimai, kuriais siekiama apsaugoti pirmiausia vartotojus ar aplinką ir kurie turi įtakos į rinką patekusio gaminio būvio ciklui, kaip antai jo naudojimo, perdirbimo, pakartotinio naudojimo ar utilizavimo sąlygos, jeigu jos gali žymiai paveikti gaminio sudėtį, esmines savybes ar jo pardavimą;
- 5) „paslaugų taisyklė“ – tai bendro pobūdžio reikalavimas, susijęs su paslaugų verslo steigimu ir vertimusi juo, kaip nurodyta 2 punkte, ypač nuostatos, susijusios su paslaugos teikėju, paslaugomis ir paslaugų gavėju, išskyrus bet kokias taisykles, kurios nėra konkrečiai skirtos minėtame punkte nurodytoms paslaugoms.

<...>

- 11) „techninis reglamentas“ – techninės specifikacijos ir kiti reikalavimai arba paslaugų taisyklės, įskaitant atitinkamas administracines nuostatas, kurių būtina laikytis *de jure* ir *de facto* parduodant, teikiant paslaugą, steigiant paslaugų verslą arba naudojant valstybėje narėje ar didžiojoje jos dalyje, taip pat valstybių narių įstatymai ir kiti teisės aktai, išskyrus nurodytus 10 straipsnyje, draudžiantys gaminių gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti, arba draudžiantys teikti paslaugą arba ja naudotis, arba steigti paslaugų teikėjo verslą.

<...>“

- 4 Pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalies pirmą ir trečią pastraipą:

„Laikydamosi 10 straipsnio nuostatų, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą, išskyrus tuos atvejus, kai jis tik perima visą tarptautinio ar Europos standarto tekstą, kuomet užtenka pateikti informaciją apie atitinkamą standartą; jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei priežastys nėra aiškios iš projekto.

<...>

Valstybės narės iš naujo pateikia projektą pirmiau nurodytomis sąlygomis, jeigu jų atlikti šio projekto pakeitimai, labai keičiantys jo taikymo sritį, sutrumpina iš pradžių numatytą įgyvendinimo terminą, prideda techninių specifikacijų ar reikalavimų arba padaro juos labiau ribojančius.“

Nacionalinė teisė

- 5 Iki 2009 m. gruodžio 31 d. lošimų mažų laimėjimų automatais veiklos organizavimą ir vykdymą reglamentavo iš dalies pakeistas 1992 m. liepos 29 d. Lošimų ir lažybų įstatymas (*Ustawa o grach i zakładach wzajemnych*, Dz. U. 2004, Nr. 4, poz. 27).

- 6 Šio įstatymo 2 straipsnio 2b dalyje buvo nustatyta:

„Lošimai mažų laimėjimų automatais – tai lošimai mechaniniais, elektromechaniniais ir elektroniniais prietaisais dėl piniginių ar daiktinių laimėjimų, kai vienkartinio laimėjimo vertė negali viršyti 15 [EUR] ekvivalento, o maksimali pastatyta suma už dalyvavimą viename lošime negali viršyti 0,07 [EUR].“

- 7 Remiantis šio įstatymo nuostatomis, kad galėtų vykdyti šiuos lošimus automatais, tokių prietaisų savininkai turėjo gauti kompetentingos teritorinės mokesčių institucijos leidimą. Šie leidimai savininkams buvo išduodami 6 metų laikotarpiui ir turėtojo prašymu galėjo būti pratęsti dar 6 metams.

- 8 To paties įstatymo 7 straipsnio 1a dalyje buvo numatyta:

„Lošimus mažų laimėjimų automatais leidžiama organizuoti tik lošimams mažų laimėjimų automatais skirtose vietose.“

- 9 Lošimų ir lažybų įstatymo 30 straipsnyje buvo nurodyta:

„Lošimų mažų laimėjimų automatais punktai gali būti išdėstyti viešo maitinimo, prekybos ar paslaugų įstaigose, esančiose ne arčiau kaip 100 m. nuo mokyklų, švietimo ir auklėjimo, globos ir rūpybos bei religinių įstaigų.“

- 10 Lošimų ir lažybų įstatymą pakeitęs 2009 m. lapkričio 19 d. Azartinių lošimų įstatymas (*Ustawa o grach hazardowych, Dz. U.* Nr. 201, poz. 1540, toliau – Azartinių lošimų įstatymas) įsigaliojo 2010 m. sausio 1 d.
- 11 Azartinių lošimų įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta:
- „Rengti lošimus rulete, kortomis, kauliukais ar automatais leidžiama tik lošimų namuose.“
- 12 Šio įstatymo 129 straipsnyje numatyta:
- „1. Jei šiame įstatyme nenustatyta kitaip, ūkio subjektai, kuriems leidimai buvo išduoti iki šio įstatymo įsigaliojimo, lošimus mažų laimėjimų automatais ir lošimų salonuose esančiais automatais gali rengti pagal anksčiau galiojusias nuostatas iki šių leidimų galiojimo pabaigos.
2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos, bet nebaigtos procedūros dėl leidimų rengti lošimus mažų laimėjimų automatais ir lošimų salonuose esančiais automatais išdavimo nutraukiamos.
3. Lošimai mažų laimėjimų automatais – lošimai mechaniniais, elektromechaniniais ir elektroniniais prietaisais dėl piniginių ar daiktinių laimėjimų, kai vienkartinio laimėjimo vertė negali viršyti 60 PLN, o maksimali pastatyta suma už dalyvavimą viename lošime negali viršyti 0,50 PLN.“
- 13 Azartinių lošimų įstatymo 135 straipsnyje skelbiama:
- „1. Nepažeidžiant šio straipsnio 2 ir 3 dalių, įstaiga, kompetentinga išduoti leidimus iki šio įstatymo įsigaliojimo, turi teisę keisti 129 straipsnio 1 dalyje nurodytus leidimus, remdamasi įstatyme nustatyta tvarka, taikoma keičiant koncesijas ir leidimus, išduotus 6 straipsnio 1–3 dalyse nurodytą veiklą vykdančioms subjektams. 56 ir 57 straipsnių nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.
2. Dėl leidimo pakeitimo negali keistis lošimų rengimo vieta, išskyrus lošimo mažų laimėjimų automatais punktų skaičiaus mažinimą.
- <...>“
- 14 Pagal šio įstatymo 138 straipsnio 1 dalį 129 straipsnio 1 dalyje nurodytų leidimų galiojimo terminas negali būti pratęstas.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 15 Pareiškėjos pagrindinėje byloje yra bendrovės, kurių ekonominė veikla apima, be kita ko, lošimų automatais organizavimą ir vykdymą. Šiuo tikslu *Fortuna*, *Grand* ir *Forta* Sąjungos rinkoje įsigyja lošimo automatus.
- 16 Šiai veiklai *Fortuna* turi pagal teisės aktus reikalaujamą 2003 m. lapkričio 1 d. išduotą leidimą 6 metams, kurio galiojimas buvo pratęstas 2009 m. rugsėjo 14 d. sprendimu. Leidime minima daug lošimų rengimo punktų. *Fortuna* pateikė prašymą pakeisti turimą leidimą, nes pasikeitė viena iš nurodytų lošimų rengimo vietų. 2010 m. vasario 3 d. sprendimu, patvirtintu 2010 m. balandžio 14 d. sprendimu, DICG atsisakė patenkinti šį prašymą, remdamasis Azartinių lošimų įstatymo 135 straipsnio 2 dalimi, pagal kurią draudžiama keisti sprendimą dėl leidimo taip, kad keistųsi lošimo rengimo vieta, išskyrus lošimo mažų laimėjimų automatais punktų skaičiaus mažinimą.
- 17 *Grand* turėjo lošimams automatais organizuoti ir vykdyti pagal teisės aktus reikalaujamą 2004 m. rugpjūčio 6 d. išduotą leidimą 6 metams. Leidime taip pat buvo nurodytas didelis lošimo punktų skaičius. *Grand* pateikė prašymą pratęsti savo turimo leidimo galiojimą naujam 6 metų laikotarpiui.

2010 m. vasario 24 d. sprendimu, patvirtintu 2010 m. gegužės 18 d. sprendimu, DICG atsisakė patenkinti šį prašymą, remdamasis Azartinių lošimų įstatymo 138 straipsnio 1 dalimi, pagal kurią draudžiama pratęsti leidimų verstis lošimų mažų laimėjimų automatais veikla galiojimą.

- 18 2008 m. gruodžio 10 d. *Forta* pateikė prašymą išduoti leidimą organizuoti ir vykdyti lošimus mažų laimėjimų automatais Pamario vaivadijos teritorijoje. Iš pradžių šiame prašyme buvo nurodyta 112 lošimų mažų laimėjimų automatais punktų, tačiau galiausiai šis skaičius buvo sumažintas iki 80. 2010 m. vasario 12 d. sprendimu, patvirtintu 2010 m. balandžio 19 d. sprendimu, DICG nutraukė pradėtą procedūrą, remdamasis Azartinių lošimų įstatymo 129 straipsnio 2 dalimi. Pagal šią nuostatą iki šio naujo įstatymo įsigaliojimo pradėtos, bet nebaigtos procedūros dėl pagal Lošimų ir lažybų įstatymą pateiktų prašymų išduoti leidimus rengti lošimus mažų laimėjimų automatais ir lošimų salonuose esančiais automatais nutraukiamos.
- 19 Kiekviena pareiškėja pagrindinėje byloje *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku* (Gdanskio vaivadijos administracinis teismas) pateikė skundą dėl su jomis susijusių sprendimų ir nurodė, kad administracija negali grįsti savo sprendimų Azartinių lošimų įstatymo nuostatomis, nes apie šį įstatymą nepranešta Komisijai, nors jame yra „techninių reglamentų“, kaip jie suprantami pagal Direktyvą 98/34. Pareiškėjos pagrindinėje byloje taip pat teigia, kad šiame įstatyme įtvirtinti lošimų mažų laimėjimų automatais rengimo apribojimai smarkiai riboja prekybą šiais automatais Europos Sąjungoje. Jų teigimu, dėl draudimo keisti ir pratęsti ankstesnius leidimus ir dėl draudimo išduoti naujus tokių automatų eksploatavimo leidimus praktiškai jie taptų nenaudingi.
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, kad remdamasis Teisingumo Teismo praktika dėl laisvo prekių ir paslaugų judėjimo, kiek tai susiję su azartiniais lošimais, jis savarankiškai gali įvertinti Azartinių lošimų įstatyme įtvirtintos tvarkos atitikties šioms laisvėms. Tačiau šiam teismui kyla klausimas, ar šio įstatymo nuostatomis galima remtis prieš privatų asmenį, jeigu apie jas nebuvo pranešta Komisijai, kaip reikalaujama pagal Direktyvoje 98/34 numatytą procedūrą.
- 21 Šiomis aplinkybėmis *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

Byloje C-213/11:

„Ar Direktyvos [98/34] 1 straipsnio 11 punktą reikia aiškinti taip, kad įstatymo nuostata, pagal kurią draudžiama keisti leidimus lošimų mažų laimėjimų automatais veiklai, nurodant kitą lošimų organizavimo vietą, laikytina „techniniu reglamentu“, kurio projektą pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį privalu pateikti Komisijai?“

Byloje C-214/11:

„Ar Direktyvos [98/34] 1 straipsnio 11 punktą reikia aiškinti taip, kad įstatymo nuostata, pagal kurią draudžiama pratęsti leidimų lošimų mažų laimėjimų automatais veiklai galiojimą, laikytina „techniniu reglamentu“, kurio projektą pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį privalu pateikti Komisijai?“

Byloje C-217/11:

„Ar Direktyvos [98/34] 1 straipsnio 11 punktą reikia aiškinti taip, kad įstatymo nuostata, pagal kurią draudžiama išduoti leidimus lošimų mažų laimėjimų automatais veiklai, laikytina „techniniu reglamentu“, kurio projektą pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį privalu pateikti Komisijai?“

- 22 2011 m. birželio 9 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-213/11, C-214/11 ir C-217/11 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimtas bendras sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

- 23 Savo klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punktą reikia aiškinti taip, kad nacionalinės teisės nuostatos, kaip antai Azartinių lošimų įstatymo nuostatos, dėl kurių lošimų mažų laimėjimų automatais vykdymas gali būti apribotas, o laipsniškai tapti įmanomas tik kazino ar lošimų salonuose, yra „techniniai reglamentai“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, kurių projektai turi būti pateikti šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta tvarka.
- 24 Pirmiausia primintina, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog priemonės, kuriomis draudžiama eksploatuoti bet kokius elektrinius, elektromechaninius ir elektroninius žaidimus visose viešose ir privačiose vietose, išskyrus kazino, turi būti kvalifikuojamos kaip techniniai reglamentai, kaip jie suprantami pagal Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punktą (2006 m. spalio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-65/05, Rink. p. I-10341, 61 punktą).
- 25 Šiomis aplinkybėmis tokia priemonė, kaip antai Azartinių lošimų įstatymo 14 straipsnio 1 dalis, pagal kurią teisė rengti lošimus automatais paliekama tik lošimų namams, turi būti pripažinta „techniniu reglamentu“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punktą.
- 26 Pateikus šį pirminį patikslinimą primintina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką Direktyvoje 98/34 numatyta prevencinė priežiūra siekiant apsaugoti laisvą prekių judėjimą, kuris yra vienas iš Europos Sąjungos pagrindų, ir ši priežiūra naudinga tiek, kiek techniniai reglamentai, kuriems taikoma ši direktyva, valstybių narių tarpusavio prekybai prekėmis gali sudaryti kliūčių, kurios gali būti pateisinamos tik tuomet, kai yra būtinos bendrojo intereso tikslu grindžiamiems imperatyviems reikalavimams patenkinti (žr. 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, Rink. p. I-2201, 40 ir 48 punktus; 2005 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Lidl Italia*, C-303/04, Rink. p. I-7865, 22 punktą ir 2011 m. birželio 9 d. Sprendimo *Intercommunale Interminosane ir Fédération de l'industrie et du gaz*, C-361/10, Rink. p. I-5079, 10 punktą).
- 27 Šiomis aplinkybėmis primintina, jog pagal teismo praktiką iš Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punkto matyti, kad, be šio 1 straipsnio 2 ir 5 punktuose numatytos su informacinės visuomenės paslaugomis susijusių taisyklių kategorijos, kuri nėra svarbi pagrindinėms byloms, nes jose nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos skirtos mažų laimėjimų lošimo automatais, kaip „gaminiais“ pagal minėto 1 straipsnio 1 punktą, sąvoka „techninis reglamentas“ apima tris kategorijas, tai yra, pirma, „techninę specifikaciją“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 1 straipsnio 3 punktą, antra, „kitą reikalavimą“, kuris apibrėžiamas šios direktyvos 1 straipsnio 4 punkte, ir, trečia, „draudimą gaminių gaminti, įvežti, parduoti ar naudoti“, nurodytą tos pačios direktyvos 1 straipsnio 11 punkte (žr. 2005 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Lindberg*, C-267/03, Rink. p. I-3247, 54 punktą; 2007 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Schwibbert*, C-20/05, Rink. p. I-9447, 34 punktą ir minėto Sprendimo *Intercommunale Interminosane ir Fédération de l'industrie et du gaz* 11 punktą).
- 28 Pirmiausia svarbu patikslinti, jog tam, kad nacionalinė priemonė būtų priskirta pirmajai techninių reglamentų kategorijai, numatyta Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punkte, t. y. sąvokai „techninė specifikacija“, ši priemonė būtinai turi daryti nuorodą į patį gaminį ar jo pakuotę, todėl nustatyti vieną iš reikalaujamų gaminių požymių (žr. minėto Sprendimo *Intercommunale Interminosane ir Fédération de l'industrie et du gaz* 15 punktą).
- 29 Tačiau pakanka pažymėti, kad Azartinių lošimų įstatymo pereinamojo laikotarpio nuostatos skirtos leidimams vykdyti lošimų mažų laimėjimų automatais veiklą. Jos netaikomos patiems mažų laimėjimų lošimo automatais ar jų pakuotei, taigi nenustato jų požymių.
- 30 Todėl pagrindinėje byloje nagrinėjamose nacionalinėse nuostatose nenumatyta techninių specifikacijų, kaip suprantama pagal Direktyvą 98/34.

- 31 Toliau iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punkte numatyta trečioji techninių reglamentų kategorija susijusi, *inter alia*, su naudojimo draudimu, reiškia, kad nagrinėjamų nacionalinės teisės nuostatų apimtis turi aiškiai peržengti tik tam tikrų konkretaus gaminio naudojimo būdų nustatymą, todėl neapsiriboti vien jo naudojimo draudimu (žr. minėto Sprendimo *Lindberg* 76 punktą).
- 32 Iš tikrųjų ši trečioji kategorija ypač taikytina tokioms nacionalinėms priemonėms, kuriomis leidžiamas vien nežymus nagrinėjamo gaminio naudojimas, kurio protingai galima tikėtis (minėto Sprendimo *Lindberg* 77 punktas).
- 33 Šiuo klausimu, nors pagrindinėse bylose nagrinėjamose Azartinių lošimų įstatymo nuostatose, be abejonės, įtvirtinti apribojimai susiję su leidimų vykdyti lošimų mažų laimėjimų automatais veiklą išdavimu, pratęsimu ir pakeitimu, reikia pažymėti, kad pagal šio įstatymo 129 straipsnio 1 dalį ūkio subjektai, kuriems leidimai buvo išduoti iki šio įstatymo įsigaliojimo, lošimus mažų laimėjimų automatais gali rengti pagal anksčiau galiojusias nuostatas iki šių leidimų galiojimo pabaigos.
- 34 Taigi tokia nuostata leidžiama toliau vykdyti lošimų mažų laimėjimų automatais veiklą, todėl ir naudoti tokius lošimo automatus, net įsigaliojus Azartinių lošimų įstatymui. Reikia konstatuoti, kad tokiomis aplinkybėmis šio įstatymo pereinamojo laikotarpio nuostatų negalima pripažinti nacionalinėmis priemonėmis, kuriomis leidžiamas tik labai ribotas mažų laimėjimų lošimo automatų naudojimas.
- 35 Pagaliau Teisingumo Teismas nusprendė, jog tam, kad atitinkamas nacionalines priemones galima būtų laikyti „kitu reikalavimu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 98/34 1 straipsnio 4 punktą, jos turi sudaryti „sąlygas“, galinčias daryti didelę įtaką atitinkamo gaminio sudėčiai, esminėms savybėms ar prekybai juo (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Lindberg* 72 punktą ir minėto Sprendimo *Intercommunale Intermosane ir Fédération de l'industrie et du gaz* 20 punktą).
- 36 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Azartinių lošimų įstatymo pereinamojo laikotarpio nuostatomis nustatomos sąlygos, galinčios turėti įtakos prekybai mažų laimėjimų lošimo automatais. Iš tikrųjų draudimas išduoti, pratęsti ar pakeisti leidimus vykdyti lošimų mažų laimėjimų automatais veiklą ne lošimų namuose gali tiesiogiai paveikti prekybą mažų laimėjimų lošimo automatais.
- 37 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar tokie draudimai, kurių privalu laikytis *de jure* norint naudoti mažų laimėjimų lošimo automatus, gali daryti didelę įtaką šių automatų esminėms savybėms arba prekybai jais (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Lindberg* 78 punktą).
- 38 Atlikdamas šiuos privalomus tikrinimus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės atsižvelgti, be kita ko, į tai, kad mažinant lošimų mažų laimėjimų automatais teisėtų vietų skaičių kartu ribojamas maksimalus lošimo namų ir juose leidžiamų naudoti lošimo automatų skaičius.
- 39 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turės patikrinti, ar mažų laimėjimų lošimo automatai gali būti programuojami ar perprogramuojami tam, kad juos galima būtų naudoti kazino kaip azartinių lošimų automatus, leidžiančius didesnius laimėjimus, todėl keliančius didesnę lošėjo priklausomybės pavojų (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Lindberg* 79 punktą), o tai galėtų turėti didelės įtakos jų esminėms savybėms.
- 40 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 98/34 1 straipsnio 11 punktas aiškintinas taip, kad nacionalinės nuostatos, kaip antai įtvirtintos Azartinių lošimų įstatyme, dėl kurių lošimai mažų laimėjimų automatais gali būti apriboti, o laipsniškai jais lošti bus įmanoma tik kazino ar lošimų salonuose, gali būti pripažintos „techniniais reglamentais“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, kurių projektai turi būti pateikti šios direktyvos

8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta tvarka, jei nustatyta, kad minėtose nuostatose įtvirtintos sąlygos, galinčios daryti didelę įtaką atitinkamo gaminio esminėms savybėms arba prekybai juo, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką, iš dalies pakeistos 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/96/EB, 1 straipsnio 11 punktą reikia aiškinti taip, kad nacionalinės nuostatos, kaip antai įtvirtintos 2009 m. lapkričio 19 d. Azartinių lošimų įstatyme (*Ustawa o grach hazardowych*), dėl kurių lošimai mažų laimėjimų automatais gali būti apriboti, o laipsniškai jais lošti bus įmanoma tik kazino ar lošimų salonuose, gali būti pripažintos „techniniais reglamentais“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, kurių projektai turi būti pateikti šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta tvarka, jei nustatyta, kad minėtose nuostatose įtvirtintos sąlygos, galinčios daryti didelę įtaką atitinkamo gaminio esminėms savybėms arba prekybai juo, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.